

Handläggare
Magnus Thulin, 08-50829938

Till
Kommunstyrelsen

Remiss av Revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter

Svar på remiss från Kommunstyrelsen, KS 2024/800

Sammanfattning

Koncernledningen har ombetts svara på remiss av Revidering av program med mål om riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter (KS 2024/800).

Koncernledningen anser att reviderad version av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter fått en mer samlad och tydlig pedagogisk karaktär. Koncernledningen är positiv till att staden tar ett samlat grepp och tydligt visar att kommunala angelägenheter som utförs av privata aktörer ska omfattas av samma krav som den verksamhet som drivs i egen regi. Syftet med ändringen i kommunallagen är att så långt som möjligt säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare. Det föreliggande förslaget är utformat för att tillgodose denna intention hos lagstiftaren.

Ärendet

Om kommunala angelägenheter utförs av privata utförare ska kommunfullmäktige, enligt 5 kap 3 § kommunallagen (KL), för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare av sådana angelägenheter. I programmet ska också anges hur kommunfullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn i de privata utförarnas verksamhet ska tillgodoses.

Det nu gällande program för verksamhet som utförs av privata utförare antogs av kommunfullmäktige under den förra mandatperioden. Sedan dess har kommunallagen ändrats på ett sätt som påverkar kraven på programmets omfattning. I budget för 2024 fick stadsledningskontoret i uppdrag att se över och revidera programmet för innevarande mandatperiod.

Kommunstyrelsen har remitterat Revidering av program med mål om riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter (KS 2024/800) till bl.a. Stockholm Stadshus AB, som i sin tur remitterat till AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB), Stockholm Globe Arena Fastigheter AB (SGA Fastigheter), S:t Erik Markutveckling AB, Stockholms Stads Parkerings AB,

Stockholms Hamn AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, AB Stokab, Kulturhuset Stadsteatern AB, Stockholm Business Region AB och S:t Erik Försäkrings AB.

S:t Erik Försäkrings AB, AB Familjebostäder, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholm Business Region AB och Stockholm Globe Arena Fastigheter AB ställer sig bakom remissen och har inget övrigt att erinra.

Nedan följer en redovisning av resterande bolags remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Underremisser

Stockholms Hamn ABs remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 1)

Bolaget är generellt positivt till att staden tar ett samlat grepp och tydligt visar att kommunala angelägenheter som utförs av privata aktörer ska omfattas av samma krav som den verksamhet som drivs i egen regi.

Bolaget anser dock att det går att ställa högre krav på risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitetsplanering, liksom bolagens kris- och krigsorganisationer för bolag som utför uppdrag åt staden. Det är dessutom nödvändigt att utvärdera hur olika typer av ”force majeure-klausuler” skulle påverka stadens verksamheter vid olika samhällsstörningar, höjd beredskap och krig.

S:t Erik Markutveckling ABs remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 2)

Bolaget anser att programförslaget är väl genomarbetat och ser positivt på de programpunkter som finns med i stadens program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter och har inget ytterligare att erinra.

Skolfastigheter i Stockholm ABs remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 3)

Bolaget är en stor beställarorganisation och upphandlar varje år entreprenader, tjänster och varor för miljardbelopp. I bolagets upphandlingsportfölj finns ombyggnationer, nybyggnationer och renoveringar samt ramavtal för konsulttjänster, drift och förvaltning. Däremot aktualiseras inte upphandling av verksamheter av kommunal karaktär varför bolaget inte har några inspel på remissen.

Bostadsförmedlingen i Stockholm ABs remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 4)

Programmet har genom förevarande revidering fått en ännu mer pedagogisk karaktär. Inslagen av att redogöra för stadens system för styrning och ledning, samt hänvisningarna till de av kommunfullmäktige beslutade styrdokumenterna med mål och riktlinjer som har särskild betydelse för verksamhet som utförs av privata utförare, är välkomna tillägg i programmet. Detta ger programmet karaktären av övergripande karta över vilka mål och riktlinjer som gäller när verksamhet lämnats över till privata utförare.

Bostadsförmedlingen har i dagsläget ingen överlämnad verksamhet på annan utförare. Bolaget är ändå positiva till det reviderade programmet som uppfyller sitt syfte, för det

fall att bolaget i framtiden skulle komma att lämna över någon del av sin verksamhet till en annan utförare.

AB Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 5)

Svenska Bostäder ställer sig positiva till stadens förslag till reviderade Program. Svenska Bostäder uppfattar att förändringarna var påkallade för att skapa ett program som harmoniserar med gällande rätt och att översynen där av var befogad. Svenska Bostäder anser det vara angeläget att kontinuerligt arbeta med att stärka kvalitet, kontroll och insyn i offentligt finansierad verksamhet vilket revidering av programmet syftar till. Svenska Bostäder tar gärna vidare dialog och vägledning kring implementering av programmet och dess påverkan på bolagets inköp och upphandlingsrutiner.

Kulturhuset Stadsteatern ABs remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 6)

Kulturhuset Stadsteatern anser att programmet är svårt att översätta till hur det ska användas. Hur programmet ska implementeras och användas önskas det närmre anvisningar om.

Programmet bör exempelvis ange tydligare vad som för staden kan utgöra ”kommunal angelägenhet som utövas av privat utförare” samt ge stöd i definition av ”skötseln av en kommunal angelägenhet”.

Kulturhuset Stadsteatern tecknar en stor mängd avtal med olika aktörer, uppdragstagare och leverantörer i form av bolag, organisationer, föreningar etc. avseende samarbeten, konstnärlig verksamhet, administration samt generella uppdragsavtal. Den kontroll och insyn som kan begäras av affärsmässiga avtalsparter måste anpassas utifrån vad som erfordras utifrån avtalstypen. Uttrycket att nämnder och bolag ska som utgångspunkt följa upp målen och riktlinjerna på likartat sätt oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller av privata utförare framstår som trubbig beskrivning. Istället för ”likartat sätt” bör anges ”erforderligt sätt”.

Det önskas även förtydligande om när klausulen om allmänhetens insyn ska användas och vilka anpassningar som kan göras – anvisning om vilka upphandlingar.

AB Stokabs remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 7)

Syftet med ändringen i kommunallagen är att så långt som möjligt säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare. Det föreliggande förslaget är utformat för att tillgodose denna intention hos lagstiftaren. Stokab välkomnar denna ändring, som överensstämmer väl med bolagets syfte och har inget att invända mot förslaget.

Stokab har således inget särskilt att anföra över remissen, utan tillstyrker förslaget och förordar att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna detsamma.

Stockholms Stads Parkerings ABs remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 8)

Stockholm Parkering ställer sig positivt till programmets övergripande syfte att säkerställa god kvalitet, transparens samt uppföljning i verksamheter där privata utförare är involverade.

Micasa Fastigheter i Stockholm ABs remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 9)

Micasa Fastigheter i Stockholm AB delar stadsledningskontorets bedömning om att det inte skulle vara praktiskt möjligt att utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga berörda verksamhetsområden i ett samlat styrdokument.

Mot den bakgrunden anser Micasa att det är en bra och tillräcklig ansats att information om stadens relevanta styrdokument med mål och riktlinjer som i olika grad även berör privata utförare, framgår av programmet. Det underlättar också för den som vill ta del av mer information om de styrdokument som programmet hänvisar till, oavsett om denne är medborgare, utförare eller intressent av andra skäl.

Micasa har inga ytterligare synpunkter på förslaget till reviderat ”Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter”, utan ställer sig bakom stadsledningskontorets förslag.

AB Stockholms shems remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 10)

AB Stockholms shem ser positivt på att förslaget till reviderat program tydliggör stadens förväntningar på utförare av kommunala angelägenheter samt säkerställer uppföljning och insyn. Bolaget anser att de föreslagna riktlinjerna skapar en tydligare ram för både kommunala och privata aktörer.

Bolaget välkomnar möjligheten att delta i den fortsatta dialogen kring implementeringen av programmet.

Koncernledningens synpunkter och förslag

Koncernledningen anser att reviderad version av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter fått en mer samlad och tydlig pedagogisk karaktär. Koncernledningen är positiv till att staden tar ett samlat grepp och tydligt visar att kommunala angelägenheter som utförs av privata aktörer ska omfattas av samma krav som den verksamhet som drivs i egen regi. Syftet med ändringen i kommunallagen är att så långt som möjligt säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare. Det föreliggande förslaget är utformat för att tillgodose denna intention hos lagstiftaren.

Koncernledningen har därutöver inget särskilt att anföra över remissen, utan tillstyrker förslaget och förordar att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna detsamma.

För kompletterande synpunkter hänvisar koncernledningen till dotterbolagens svar i sin helhet.

Anette Scheibe Lorentzi
Vice VD

Bilagor

1. Stockholms Hamn ABs remissvar

2. S:t Erik Markutveckling ABs remissvar
3. Skolfastigheter i Stockholm ABs remissvar
4. Bostadsförmedlingen i Stockholm ABs remissvar
5. AB Svenska Bostäders remissvar
6. Kulturhuset Stadsteatern ABs remissvar
7. AB Stokabs remissvar
8. Stockholms Stads Parkerings ABs remissvar
9. Micasa Fastigheter i Stockholm ABs remissvar
10. AB Stockholmsheims remissvar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anette Scheibe Lorentzi, Vice VD	2025-04-29